

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

7/47301 GK 182

7/51559 GK 13

Sayı : E-69602026-610-00069427519/70365628
Konu : Soru Önergeleri (7/47301, 7/51559)

24.12.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 24.06.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.832327 sayılı yazınız.
b) 30.09.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.882045 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Aydın Milletvekili Sayın Aydın Adnan SEZGİN tarafından verilen 7/47301 ve 7/51559 sayılı yazılı soru önergelerinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet MUŞ
Bakan

Ek : Soru Önergeleri Cevabı (2 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: DDA07865-B330-4AE7-AD7C-C8AE61F9C8F4.

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Üniversiteler Mah.Dumlupınar Bul. No:151 Çankaya/ANKARA

Telefon No: 0 (312) 449 1494 Faks No: 0(312) 449 1341

e-Posta: stratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:
Soru Önergeleri Birimi

Telefon No: 0 (312) 449 1494

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Aydın Milletvekili Sayın Aydın Adnan SEZGİN'e ait 7/47301 ve 7/51559 Sayılı Yazılı Soru Önergelerine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergelerinize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-4) Bakanlığımızca, Covid-19 pandemisi nedeniyle işleri zarar gören esnaf ve sanatkârların desteklenmesi amacıyla, 3323 ve 3929 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları doğrultusunda; 4 taksit halinde aylık 1.000 TL tutarında Gelir Kaybı Desteği ve büyükşehirlerde aylık 750 TL diğer şehirlerde aylık 500 TL tutarında Kira Desteği sağlanmış, buna müteakiben 3998 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı doğrultusunda ise esnaf ve sanatkârlara ekonomik faaliyet kodları itibarıyla belirlenen iki grup halinde ve bir defada ödenmek üzere; 3.000 TL ve 5.000 TL tutarlı hibe destekleri verilmiştir.

Bu itibarla, Bakanlığımızca 58.11.01 [Kitap yayımı (broşür, risale, ansiklopedi vb. dâhil; çocuk kitaplarının, ders kitaplarının ve yardımcı ders kitaplarının yayımlanması hariç)], 58.11.04 [Ders kitaplarının ve yardımcı ders kitaplarının yayımlanması (sözlük, atlas, grafikler, haritalar vb. dâhil)], 46.49.11 (Kitap, dergi ve gazete toptan ticareti), 47.61.01 [Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda kitap perakende ticareti (kitap, ansiklopedi, rehber vb. ile CD ve DVD ortamındaki kitaplar vb.)], 47.79.03 [Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda ikinci el kitapların perakende ticareti (sahâfların faaliyetleri)] olmak üzere NACE kodları ile faaliyet gösterenlere hibe, gelir ve kira desteği kapsamında toplam 13.097.980 Türk Lirası destek sağlanmıştır.

Bakanlığımız ilişkili kuruluşu Rekabet Kurumundan alınan bilgilere göre:

Bilindiği üzere Rekabet Kurumu 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde faaliyet göstermekte olup Kanun'un 6. maddesinde hâkim durumun kötüye kullanılması yasaklanmaktadır. Söz konusu maddede "Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hukuka aykırı ve yasaktır." şeklindeki ifadelerin ardından kötüye kullanma hallerinden bazıları sayılmaktadır. Bu doğrultuda herhangi bir teşebbüsün 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiğinden bahsedebilmek için teşebbüsün ilgili ürün pazarında hâkim durumda bulunması tek başına yeterli olmamakta ve eylemin rekabet hukuku anlamında kötüye kullanma teşkil etmesi gerekmektedir.

Hâkim durum ise 4054 sayılı Kanun'un 3. maddesinde, "Belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü" şeklinde tanımlanmaktadır. Tanımdan anlaşılacağı üzere, incelenen teşebbüsün hâkim durumda kabul edilebilmesi için asıl olarak rekabetçi baskılardan ne ölçüde bağımsız davranabildiği önem taşımaktadır. Bu doğrultuda hâkim durum değerlendirmesinde, teşebbüsün ve rakiplerinin ilgili pazardaki konumu (hâkim durumdaki teşebbüsün ve rakiplerin pazar payı, pazar paylarının yıllar içerisindeki seyri, rakiplerin sayısı vb.), pazara giriş ve pazarda büyüme engelleri (yasal düzenlemeler, fikri ve sınai mülkiyet hakları, üstün teknoloji ve etkinlik, dikey bütünleşme, ana hammaddeye erişim, reklam, marka bilinirliği, ürün farklılaştırması, portföy gücü, finansal ve ekonomik güç vb.), alıcıların pazarlık gücü (teşebbüsün müşterilerinin büyüklüğü, alternatif temin kaynakları, kendi arzını yaratma imkanı vb.) unsurları dikkate alınmaktadır.

Yapılan açıklamalar ışığında; bağımsız kitabeve ve sahafların pazar paylarının ve karlılık oranlarının azalması, çevrim içi satış platformlarının rekabete aykırı eylemlerinden kaynaklanmakta ise bu husus, Kurum tarafından incelenebilecektir. Diğer taraftan gerek birçok sektörde meydana gelen dijitalleşmenin gerekse pandeminin etkisiyle tüketici alışkanlıklarının değiştiği ve bu değişimin sonucu olarak bazı geleneksel satış kanallarının eski önemini yitirdiği durumlar gözlenebilmektedir.

Ayrıca, birçok Rekabet Kurulu kararında kitap satışında geleneksel ve çevrim içi kanalların özellikleri, birbirine etkisi gibi hususların Kurul tarafından dikkate alındığı da belirtilmelidir. Keza hâlihazırda devam eden 2020-5-038 sayılı soruşturma çevrim içi kitap satışı piyasasına ilişkin olup ilgili teşebbüsün, rakip teşebbüslerin faaliyetlerini zorlaştırmak suretiyle hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiası incelenmektedir.